No. 1737 Zaterdag 14 April 1917. 34ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Rondom de Nieuwe Begrooting.

III.

Een der middelen, dat in de toekomst zeer ruim zal vloeien, zijn de Loodsgelden.

Al aanstonds wordt op het dubbele van de vroegere opbrengst gerekend.

Die verdubbeling wordt alleen verwacht van de toeneming der scheepvaart na den oorlog, want het nieuwe Ontwerp, verleden week toevallig ingediend, behoudt dezelfde lage berekening als de oude Verordening.

Ja, in sommige opzichten, bij het verhalen der schepen, werden de loodsgelden nog verlaagd.

Het Koloniale Bestuur rekent dus wel op een groote levendigheid binnen onze haven in de toekomst, als de laag gehouden loodsgelden zooveel meer moeten opbrengen.

De indirecte voordeelen van deze toenemende bedrijvigheid laat zich niet onder cijfers brengen, maar het geheele volk zal daar van genieten.

Een bloeiende scheepvaart brengt van zelf een oplevenden handel met zich mede. Deze twee factoren oefenen een wisselwerking op elkander uit, steunen en sterken mekaar en hebben den grootsten invloed op het economisch leven der bevolking.

Nu wordt deze vermeerdering van scheepvaart ten deele veroorzaakt door het in werking treden van de Curaçaosche Petroleum Maatschappij en de herleving van het bedrijf op Sta. Barbara.

Maar dat moet eerder een voordeel dan een nadeel worden genoemd, omdat bij deze vermeerdering van Scheepvaart niet slechts de Handel maar ook nog de Industrie gebaat wordt.

De verdubbeling van de opbrengst der Loodsgelden wijst dus zeer duidelijk op de gouden toekomst van Curaçao.

Men vergete bij deze beschouwing niet, dat de Loodsgelden hier zeer laag gesteld zijn. Daar zullen heel wat schepen meer moeten binnenloopen, voor die f 25,000 meer zijn geïnd.

De Petroleumtanks der Curaçaosche betalen maar half geld, omdat de Kolonie voordeel genoeg heeft van deze Maatschappij.

Uitstekend!

Daar zal wel geen Lid van den Kolonialen Raad iets op tegen hebben.

Maar, wat wij niet begrijpen, is, dat het tarief niet hooger loopt dan tot schepen van 18,00 ton. Een schip van 1,800 ton en een van 18,000 betalen beiden f 37,50.

Dat is toch al te goedkoop voor het groote en onbillijk voor het kleine schip.

Daarbij, de meeste grootlijners, die onze haven aandoen, tellen meer dan 1,800 ton.

In de toekomst worden de stoomschepen eer grooter dan kleiner. De nieuwe Verordening heeft echter tot *maximum* de tonnenmaat van de *kleinste* schepen. De *Red D* heeft behalve de *Merida* van 630 ton, twee booten van 1,800, een van 2,500 en een van 3,000.

De *K. W. I. M.* heeft grootere schepen dan van 1,800 ton. *La Veloce*, de *Transatlantica de Barcelona*, de *H. A. P. A. G.* zijn allemaal grooter.

Alleen sommige kolenbooten en phosphaatschepen zullen misschien beneden het maximum blijven.

Is het nu billijk die kleine schepen als maximum te stellen en ze evenveel te laten betalen als die grootere?

En juist voor die grootere werden de onkosten voor onze havenverbetering gemaakt.

Zoo het bestuur de Loodsgelden ging verhoogen, ja, dan zou daar misschien iets tegen te zeggen vallen, ofschoon een kleine verhooging nog heelemaal niet erg wezen zou.

Maar, dat de grootere schepen, die zoo veel meer verdienen, toch minstens evenveel betalen, als de zoo veel kleinere schepen, daar kan immers niemand redelijkerwijze iets op tegen hebben.

Met evenveel betalen bedoelen we hier, naar verhouding evenveel per ton.

Op het oogenblik betalen de groote schepen minder dan de kleine. Per ton genomen. Dat is niet billijk.

Het werk van den Loods op een groot schip is heel wat zwaarder dan op een klein.

De verleende arbeid wordt dus niet betaald door de groote schepen.

De risico is ook veel grooter, maar die wordt evenmin gedekt door hooger premie.

Met de komst van groote schepen moet er in de haven meer ruimte gemaakt worden, en kunnen de kaden en andere havenwerken meer te lijden hebben.

Allemaal redenen waarom gerust van groote schepen iets meer gevraagd mag worden dan van de kleineren.

Iets meer!

We begrijpen zeer goed, dat ook voor groote schepen een maximum tarief bestaan moet. Men kan maar niet door blijven gaan met vermenigvuldigen, en een schip van 50,000 ton 50 maal meer laten betalen dan een van 1,000 ton. Dan zouden de loodsgelden schreeuwend hoog oploopen.

Maar de vraag is, of de grens tot 1,800 ton nu niet al te laag gesteld is voor dezen tijd, nu bijna alle hier binnenloopende booten veel grooter zijn?

Het Koloniaal Bestuur houdt natuurlijk voorzichtigheidshalve de loodsgelden zoo laag. De haven is de hartader der Kolonie. Als de groote booten onze haven gingen mijden om de hooge loodsgelden, zou de toekomst voor Curaçao verkeken zijn.

Maar onze bedoeling is ook volstrekt niet om de loodsgelden *HOOG* te maken maar alleen voor de groote booten iets minder laag te stellen dan ze nu zijn.

Omdat de Kolonie het geld zoo goed gebruiken kan, en die groote booten met evenveel pleizier 50 of 60 gulden zullen betalen, als nu het maximum f 37,50.

Wat malen de Groote Lijnen om een paar rijksdaalders!

Maar voor ons maken vele kleintjes een groote. Wij moeten op de kleintjes passen en ons niets laten ontglippen, waar wij volgens alle billijkheid volkomen recht op hebben.

Curaçao is en blijft dan toch nog een zeer goedkoope haven.

Daar moeten we voor waken ook! Dat mag niet veranderen.

Maar het vijfde gedeelte van een Amerikaanschen cent te heffen per ton van een Oorlogsschip, dat hoort alleen thuis in het Land der halve centjes!

Dat kan best wat meer, zonder dat er het minste gevaar bestaat, dat die schepen om de hooge loodsgelden zullen wegblijven.

Voor oorlogsschepen een halve cent verhooging en voor gewone stoombooten een kleine verschuiving van het maximumtarief, dat zal onze Loodsgelden al heel gauw brengen op fl 100,000.

Dat mag de mooiste haven van West Indië dan toch ook wel opbrengen!

Reeds vroeger hebben we in denzelfden geest geschreven, we herhalen thans ons pleidooi, omdat de scheepvaart nooit zulk een gouden tijd gekend heeft als nu. De schepen brengen schatten op. Welnu, de winnende hand is gul. Nooit zal de gelegenheid om iets meer te halen uit de loodsgelden schooner zijn dan thans. Er wordt goed verdiend met de schepen. Laat onze haven daar dus ook iets van meedeelen.

De eerste vier, vijf jaar zal de scheepvaart zeker niet minder worden. Er is te veel achterstal bij de vracht.

Loopt alles weer normaal, dan krijgen we in onze buurt weer den invloed op het verkeer van het Panamakanaal.

Zoo ooit de tijd gunstig is voor een billijker verdeeling der loodsgelden over de grootere schepen, dan is het zeker nu.

De Kolonie zal er wel bij varen en de scheepvaart er niet het minste onder lijden.

DERDE NOTA VAN WIJZIGING

op de

BEGROOTING 1917.

Toelichtingen.

Art. 1. De Gouverneur heeft het voorstel gedaan om door vermeerdering van het getal bureelambtenaren op Curaçao boven den rang van klerk (1ste en 2de commiezen en adjuct-commiezen), met evenredige inkrimping van het aantal ambtenaren van den rang van klerk en daaronder (aspirant-klerken en beambten), eenige verbetering te doen komen in den uiterst langzamen gang van de bevordering in dit kleine korps.

Naar de Landvoogd mededeelt is het zeer gewenscht tot dezen maatregel over te gaan, omdat de tegenwoordiger egeling van de rangsverhoudingen in het korps, en de geringe bevorderingskansen der ambtenaren tot gevolg hebben dat mannen van ver in de dertig jaar, met tal van dienstjaren, nog geen uitzicht op eene bezoldiging hebben, waarvan zij op bescheiden voet, met hun gezin, een behoorlijk bestaan kunnen voeren.

Waar de kosten van den maatregel niet hoog zullen oploopen, en voor 1917 slechts f 1650 zullen bedragen, zou de ondergeteekende de uitvoering daarvan mogelijk willen maken; hij stelt diensvolgens verhooging voor van het bij artikel 1 uitgetrokken krediet met vorengenoemd bedrag van f 1650.

De voorgestelde *wijziging in de samenstelling van het korps bureelambtenaren* wordt hieronder overzichtelijk aangegeven:

Sterkte volgens de begrooting:	Voorgestelde sterkte:	meer:	minder:
3 hoofdcommiezen.	3 hoofdcommiezen.	—	—
4 1ste commiezen.	6 1ste commiezen.	2	—
4 2de commiezen.	6 2de commiezen.	2	—
4 adjunct-commiezen.	6 adjunctcommiezen.	2	—
9 klerken.	5 klerken.	—	4
6 aspirant-klerken.	5 aspirant-klerken.	—	1
5 beambten.	4 beambten.	—	1
35	35	6	6

Art. 10. Ten einde de ontvangst door de koloniale kas te verzekeren van de inkomsten, uit de hieronder nader te bespreken belastingverhooging in 1917 verwacht wordende, in het bijzonder ontduiking tegen te gaan van verschuldigd accijnsrecht op dranken, zal het noodig zijn meerdere maatregelen te treffen, die een verscherpt toezicht op den invoer, nevens eene betere bewaking van kusten en grensgebieden (St. Martin) mogelijk doen zijn.

De hiervoor noodige uitgaven worden door den Gouverneur op een bedrag van f 10 000 ongeveer geraamd; het bij art. 10 uitgetrokken krediet wordt deswege met deze som verhoogd.

Art. 29 Ten einde aan den enkele maanden geleden uit Nederland uitgezonden amanuensis bij het laboratorium van den nieuw ingestelden Gezondheidsdienst een inkomen te verzekeren, dat hem in staat stelt op behoorlijke wijze in de behoeften van zijn gezin te voorzien, acht de Gouverneur verhooging van diens aanvangsjaarwedde noodzakelijk.

In plaats van eene wedde van f 1800, die met termijnsverhoogingen tot f 2500 stijgen kan, thans aan den amanuensis toegelegd, zou de Gouverneur aan dien ambtenaar eene aanvangsbezoldiging willen zien toegekend van f 2200, met termijnsverhoogingen van onderscheidenlijk f 200 en f 100, na telkens 3 jaar dienst in de kolonie, opklimmende tot f 2,500.

Het bij artikel 29 uitgetrokken begrootingscrediet zou voor 1917 daarvoor met f 400 dienen te worden verhoogd.

Aangezien de ondergeteekende met den Gouverneur van meening is, dat deze inkomstenverhooging gerechtvaardigd is, is daarmede rekening gehouden bij de nadere raming der uitgaven op het begrootingsartikel.

Art. 47. In December l.l. is tot stand gekomen de in de Memorie van Antwoord aangekondigde belastingherziening. Dank zij deze spoedige behandeling mag daarvan nog in 1917 eene opbrengst worden verwacht, welke bij matige schatting zal bedragen:

aan invoerrecht op sigaren, sigaretten en tabak	f 17,000
aan accijns op gedistilleerd, wijn en bier	f 66,000
aan inkomstenbelasting	f 10,000
	f 93,000

Op f 10,000 nà, die — zooals hierboven bij de toelichting op art. 10 werd gezegd — ter verzekering van deze méér ontvangsten zullen moeten worden besteed aan toldienstuitgaven, zal dit bedrag aan de inkomsten van dit dienstjaar ten goede komen.

Nu het ruimer vloeien van de *eigen* bronnen van inkomst der kolonie zulks mogelijk maakt, zou de ondergeteekende wenschen voor te stellen om nog in den loop van dit jaar over te gaan tot de uitvoering van eenige „buitengewone" openbare werken, waarvan het nut en de wenschelijkheid reeds sedert geruimen tijd vaststonden. Dat de ondergeteekende deze uitgaven doet voorgaan boven die, verband houdende met de hervorming van de politie en met eene algemeene lotsverbetering van het korps ambtenaren, vindt zijn verklaring in de omstandigheid dat het grootste deel van die uitgaven *voor ééns* reeds de instemming heeft verworven van den Kolonialen Raad, terwijl dit college over de andere (*blijvende*) uitgaven nog niet is gehoord. Zij konden voor opneming in de ontworpen gegrooting voor 1917 niet in aanmerking worden gebracht wegens de — thans veranderde — omstandigheden, in den aanhef van de Memorie van Toelichting tot het wetsontwerp door den ondergeteekende uiteengezet.

De ondergeteekende zou ter bekostiging uit de verhoogde opbrengst der middelen in de eerste plaats willen doen ter hand nemen de uitvoering van eenige werken, die, op de ontwerp-begrooting voor 1915 gebracht, wegens het intreden van den oorlogstoestand, daarvan weder moesten worden afgevoerd. Daarnevens meent hij de noodige kredieten te moeten aanvragen voor het doen uitvoeren van eenige andere werken, die de Gouverneur reeds voor opneming in de begrooting voor 1916 had aanbevolen, doch die de ondergeteekende, om de zoo straks aangegeven reden, daarop niet mocht doen brengen.

Ten slotte wenscht de ondergeteekende de uitvoering te verzekeren van enkele zeer onlangs door den Gouverneur voorgestelde rioleeringswerken, ten behoeve van de landsgebouwen op Curaçao, die uit een hygiënisch oogpunt bezwaarlijk uitstel kunnen lijden.

Een en ander geeft aanleiding verhooging voor te stellen van het bij art. 47 uitgetrokken crediet met een bedrag van f 73,330.

De uitvoering van de navolgende „buitengewone" openbare werken zal dan kunnen worden ter hand genomen:

1o. Bouw van een operatiekamer in 's Lands hospitaal f 3,800

(Een behoorlijke operatiekamer bestaat niet in het hospitaal. De kunstbewerkingen geschieden thans in een met glas afgesloten gedeelte van de gaanderij.)

2o. Inrichting van eene nieuwe badplaats voor mannen in het Leprozengesticht f 550

(Door hare niet goed gekozen ligging kan de tegenwoordige badplaats niet voldoende schoongehouden worden.)

3o. Afsluiting van de vleeschhal op Pietermaai, en oververven van de houtwerken van de hal f. 1 100

(De voorgestelde afsluiting zal dienen om na het sluitingsuur verontreiniging van de vleeschhal en van het terrein rondom dit gebouw te voorkomen. De houtwerken van de hal zijn verveloos.)

4o. Verbetering van een bergweg op St. Martin f 1 500

(De hoofdbergwegen op St. Martin worden geleidelijk verbeterd. In de jaren 1912, 1913 en 1914 werd een gelijk bedrag, als thans is uitgetrokken, verwerkt.)

5o. aanleg van een nieuwe algemeene begraafplaats op Curaçao. f 1 500

(De behoefte hiervan deed zich reeds lang gevoelen: een geschikt terrein is reeds gevonden.)

6o. Verbouwing van het postkantoor f 900

(Door de uitbreiding van den pakketpostdienst is het lokaal, waarin de pakketten worden behandeld, te klein geworden; dit zal moeten vergroot.)

7o. Oververven van de houtwerken van het gebouw voor de secretarie, administratie van financiën, enz. alsmede van het kantoor van den hypotheekbewaarder f 650

(Deze gebouwen zijn verveloos.)

8o. Verbetering van den waterafvoer van de wijk Monteberde te Willemstad f 8,400

(Ten gevolge van deze zakvormige terreinformatie kan het regenwater niet naar zee stroomen; het vormt groote plassen, die niet alleen schadelijk voor de gezondheid der bewoners dezer stadswijk zijn, doch ook in andere opzichten veel ongerief veroorzaken. Door ophooging van het terrein, en afvoer van het water naar de zee langs gemetselde goten, zal de bestaande toestand worden verbeterd.)

9o. Verbetering van den Pietermaaiweg te Willemstad f 8,850

(De hoofdverkeerswegen te Willemstad worden geleidelijk verbeterd.)

10o. Bouw van een privaat bij de landskantoren op Aruba f 350

(Aan een geheim gemak bij deze kantoren bestaat groote behoefte.)

11o. Bouw van een kantoor voor den havenmeester op Aruba op den steiger aldaar f 300

(Ook aan dergelijk gebouwtje bestaat behoefte.)

12o. Bouw van een brug ter verbinding van het eilandje Simsonsbaai met den vasten wal van het Nederlandsch gedeelte van St Martin f 5 000

(Sinds lang werd de behoefte aan dit verbindingsmiddel gevoeld. De bewoners moeten met bootjes worden overgezet.)

13o. Bouw van een privaat bij de woning van den gezaghebber van St. Martin f 200

(Uitvoering van het werk is zeer gewenscht.)

14o. Afrastering van het erf van de geneesheerswoning op Pannekoek op Curaçao f 230

(De bewoners van den dokterswoning ondervinden veel last van het op het niet-afgesloten erf komend klein vee.)

15o. Rioleering voor de privaten in de officierswoningen in het fort Amsterdam op Curaçao, alsmede in de woning van den postdirecteur, het kantoor van den gouverneur en verder in het fort aanwezige landsgebouwen, het Stadhuis, het kantoor van den toldienst, de Hendrikschool, de Wilhelminaschool en voorziening van deze gebouwen van closets, enz. met waterspoeling, met voltooiing van verbeteringswerken aan de evengenoemde officierswoningen en woning van den postdirecteur f 40 000

(De bestaande inrichting dezer privaatgebouwen veroorzaakt dikwijls stank en voortdurenden last bij de ruiming. Eene betere en meer hygiënische wijze van afvoer, dan thans met het z. g. „tonstelsel" geschiedt, is zéér gewenscht.

Voor de inrichting van betere geheime gemakken zullen belangrijke veranderingen in de officierswoningen aangebracht moeten worden; het is derhalve gewenscht de voorgenomen verbeteringswerken aan deze woningen, voor de kosten waarvan bereids een eerste termijn van f 1 000 ter begrooting werd gebracht, terzelfder tijd ten uitvoer te brengen).

f 73 330

De Minister van Koloniën
TH. B. PLEYTE.

De Duikbootenoorlog.

Op 24 December j.l. schreef de Bijzondere Medewerker van *De Maasbode* over een nieuw wapen tegen de onderzeeërs, ook al in verband met het feit, dat, zoo de oorlog werd voortgezet, een verscherping van den thans reeds zoo bloedigen krijg te verwachten was. Onder de maatregelen tot verscherping, die te verwachten zijn, zoo schreef hij toen, behoort in de eerste plaats een nog feller optreden der duikbooten. Op 1 Februari j.l. is het in dezen heilloozen oorlog zoover gekomen.

Niet als in vroegere oorlogen zullen de volkeren van Europa den strijd uitvechten op het land en op de zee, maar de overwinning zal gezocht worden in de lucht en onder water. Een worsteling vreeselijker dan voor eenige jaren ooit denkbaar was, waarbij dan ook juist het menschonteerend karakter van dezen strijd het meest naar voren komt.

Er is helaas in alles een treffende overeenkomst tusschen de wapenen van de lucht en die van onder water, waarop we, ook al bespreken we slechts de laatste, niet na kunnen laten hier eens de aandacht te vestigen. Reeds eeuwen lang hebben de menschen zoowel getracht te vliegen, als onder water te varen, eerst in de laatste 15 à 20 jaren zijn deze vraagstukken tot praktische oplossing gebracht.

De vraagstukken zelf hadden ook weer merkwaardige overeenkomst, omdat het bij het eene ging om voorwerpen zwaarder dan de lucht, daarin op te doen stijgen en bij het andere om voorwerpen lichter dan water, daarin onder de oppervlakte te doen drijven en voortbewegen.

Beide wapenen zijn feitelijk voor het eerst gebruikt in dezen oorlog, maar, eenmaal ingevoerd, hebben zij zich ontwikkeld met reusachtige snelheid, hetgeen dan ook blijkt uit een vergelijking met twee jaar geleden. Zijn de vliegtuigen, waarvan men zich in het begin van den oorlog bediende veranderd en vervangen door machines, die ieder voor een speciaal doel gebouwd zijn, hetzij voor het gevecht, verkenning, bommenwerpen enz., zooals we reeds meermalen hebben beschreven, met de duikbooten is het op ongeveer gelijke wijze gegaan, gelijk we hierna zullen zien.

Een laatste treurige overeenkomst tusschen den strijd in de lucht en die onder water is, dat door beide non-combattanten, vrouwen en kinderen als slachtoffers vallen. Deze wapens zijn het dan ook hoofdzakelijk, die dezen oorlog vreeselijker en afschuwelijker maken, dan de wereld er ooit een heeft aanschouwd.

Wat de duikboot zelf aangaat, waardoor thans heel de wereld in beroering is gebracht, deze heeft zich in de twee en een halve eeuw, die men aan deze uitvinding gewerkt heeft, niet zoo ontwikkeld als in de laatst verloopen twee jaar. Wanneer we de geschiedenis nagaan, dan was het onze landgenoot Cornelis van Drebbel, die zich in 1620 naar Engeland begaf en daar de eerste onderzeeboot bouwde. Hiermede heeft hij onder de wateroppervlakte van de Theems gevaren.

We behoeven niet te zeggen, dat deze boot zeer gebrekkig was. Eerst in 1747 werden door Symons de ballasttanks uitgevonden, bestaande uit zakken, die gevuld werden met water. Om boven te komen, moesten deze met de hand worden ledigge drukt en met een touw toegebonden.

De boot, in 1787 uitgevonden door Bushwell onderging in bijna 100 jaar geen verbetering. In 1863 bouwden Bourgois en Brun de bekende boot genaamd „Le Plongeur", die als de beste van de 19e eeuw bekend staat. Deze boot was lang 42 M., breed 6 M. en hoog 3 M.

Eerst in 1897 slaagde de Fransche marine-ingenieur M. B. Laubeuf er in een duikboot te ontwerpen, zooals die er thans zijn. Na dit tijdstip gaan dan ook bijna alle landen zich op den bouw van duikbooten toeleggen volgens twee typen. Men had het Holland-type, genaamd naar den uitvinder John Holland, een Ier, en het La-type, zoo genoemd naar de uitvinders Lahn, Laubeuf en Laurenti.

Bij het begin van den oorlog was de duikboot, niettegenstaande de uitvinding al honderden jaren oud was, nog in haar kintschheid. In de verloopen twee jaren is ze echter de kinderschoenen ontwassen en vertoont ze zich als het vreeselijke vernielingswapen, met welks vernietigingen zich dagelijks de kolommen van de bladen vullen.

In de eerste dagen van den oorlog vermoedde niemand, welk een belangrijke rol de duikbooten zouden spelen, het waren toen booten van 300 tot 400 ton. Wel liepen er geruchten reeds voor den oorlog, dat Duitschland en Engeland grootere booten bouwden, maar zekerheid daaromtrent bestond niet. De taak van de onderzeeboot was feitelijk die de torpedeboot, die bij nacht verrassend optreedt, over dag te vervangen. Het was dus een hulpwapen van de groote vloot.

Groote afstanden behoefde en kon ze volgens de toen geldende denkbeelden niet afleggen, maar reeds vrij spoedig zien we, hoe de duikboot zelfstandig werk verricht, door op 24 September 1914 drie Engelsche kruisers tot zinken te brengen. Voor het eerst werd het vertrouwen in het „Brittannia rules the waves" ernstig geschokt.

Wanneer we dan ook uit die dagen de bladen nog eens nalezen, dan vinden we daar de grootste bewondering voor wat de duikbooten presteerden in den afstand, dien ze bleken te kunnen afleggen. We herinneren ons uit die dagen, hoe een bekend Noorsch admiraal schreef: „De Engelsche taktiek van blokkeeren is ten doode opgeschreven, nu een Duitsche duikboot, met eenige koppen bemand, (hoogstens 12 tot 18) ruim 200 zeemijlen van haar basis kon sluipen, naar het sedert eeuwen door Engeland beheerschte gebied".

Met den dag werden de verrichtingen van de duikbooten stouter en de afstand van de basis, waarop ze gezien waren, grooter. Toen op 31 October 1914 eindelijk de kruiser „Hermes" in 't Kanaal getorpedeerd werd, toen kon men in de bladen heele beschouwingen lezen over de manier, waarop dit mogelijk was geweest. Algemeen gold toen de overtuiging, dat de basis moest zijn Zeebrugge, waarheen de boot in stukken moest zijn gebracht over land, daar de afstand anders te ver was.

Steeds verder van Cuxhaven vertoonden zich echter de booten, tot eindelijk op 1000 zeemijlen afstand, in de Iersche zee. De ontwikkeling van dit nieuw strijdwapen ging echter gestadig voort, zoodat we het spoedig zien opduiken in de Middellandsche Zee en bij de Dardanellen. Daar is het de duikboot, die een van de voornaamste oorzaken wordt, dat deze expeditie mislukt en Konstantinopel behouden blijft. Zoo dreigt thans de duikboot weer oorzaak te worden, dat Saloniki een echec wordt voor de Entente, waarop Lloyd George op 2 Februari in zijn rede reeds zinspeelde.

Als gewettigd strijdmiddel is door de duikbooten verder bereikt, dat Duitschland meester bleef in de Oostzee en dat Engeland van een nauwe blokkade van de Duitsche Noordzeekust moest afzien.

Had men in de verschillende landen, in het begin van den oorlog, slechts de beschikking over een beperkt aantal duikbooten, gedurende den strijd breidde zich het aantal reusachtig uit. Overal worden ze bij groote hoeveelheden gebouwd. Engeland kocht zelfs in Amerika, en Duitschland, het rijk, dat thans door dit wapen den vrede met geweld wil forceeren, moet er honderden gebouwd hebben, alhoewel er op 1 Augustus 1914, volgens de bestaande gegevens slechts 15 op stapel stonden.

Men leest berichten van 300 tot 500 booten, waarover dit land beschikt, anderen noemen zelfs het cijfer 900. Het karakter van de onderzeebooten is ook geheel veranderd. Het arbeidsveld is bijna onbeperkt geworden, men leest van duikbooten, die 55 dagen lang op zee zijn geweest, zonder dat ook maar ergens brandstof is ingenomen, dus zonder steunpunt, terwijl storm en noodweer geen invloed meer op hen hebben.

De snelheid der duikbooten onder en boven water is vergroot. Er zijn er, die bewapend zijn met licht- en zelfs met middelbaar geschut, in één woord, in dezen oorlog zijn de duikbooten met reuzenschreden vooruitgegaan. Had men in het begin van den oorlog een type duikboot, dat alle werk moest doen, thans vindt men voor de verschillende doeleinden speciale booten.

Als mijnleggers heeft men kleine duikbooten die 180 tot 240 ton groot zijn. Dit blijkt uit de in Nederland geïnterneerde Duitsche boot, die 180 ton groot is. Ze nemen een groot aantal mijnen in, terwijl de afstand, die zij moeten kunnen afleggen slechts zoo groot is, dat ze de gewenschte route heen en terug kunnen afleggen.

Ook zij treden aanvallend op, door voor de vijandelijke havens, of de route, die een schip moet afleggen, mijnen te strooien. Dit werk kan geschieden onder water, dus geheel onzichtbaar.

De voornaamste duikboot is de torpedoboot. De grootste hiervan is 300 tot 600 ton. Deze booten zijn het, die de Noordzee onveilig maken. Hun groote kracht is gelegen in snel duiken en groote zeewaardigheid, terwijl ook makkelijke bestuurbaarheid eisch is. De bemanning bestaat in den regel uit ongeveer 20 koppen.

In dezen oorlog zijn ook grootere duikbooten gebouwd, die men duikboot-kruisers zou kunnen noemen en een tonnenmaat hebben boven de 500 tot zelfs 2000 ton toe, met een bemanning van 30 tot 60 koppen. Deze duikbooten zijn bewapend behalve met torpedo's, ook met geschut. In het begin van den oorlog bouwde men booten, zoowel in Engeland als in Duitschland, die twee kanonnen hadden van 6 tot 7,5 cM.

Deze vuurmonden staan op duikaffuiten, die bij het duiken in den romp verdwijnen, 20 seconden nadat de boot boven is, kunnen ze gereed zijn tot vuren. Bij den laatsten aanval van de Duitsche duikbooten op de Portugeesche kust, was er reeds sprake van een beschieting uit kanonnen van 15 cM, dat is middelbaar geschut.

Bij deze duikbooten, waarmee de Duitschers ook geweest zijn in de Amerikaansche wateren, treedt dus de taak, die men geeft aan kleine kruisers, z. g. commerce-destroyers, sterk op den voorgrond. Het duiken geschiedt alleen als het noodig is, zooveel mogelijk voor ze aan de oppervlakte komen. Van boven zijn deze booten gepantserd, zij kunnen dan ook den strijd aanvaarden tegen de met niet te zware kanonnen bewapende handelsschepen.

Volgens „Engineering Weekly" bouwt Engeland thans van deze booten, die 1500 ton groot zijn, en een snelheid hebben van 24 mijl. Boven water wordt de voortdrijvende kracht verwekt door Diesel-machines van 6500 PK., onder water door electromotoren van 2400 PK. Reeds moet Engeland hebben duikbooten van 1200 ton met Diesel-machines van 3000 PK en electromotoren met 2000 PK.

Van de ontwikkeling der duikbooten hoort men over het algemeen niet zooveel als van de vliegmachines. Een vernietigde duikboot zinkt en neemt haar geheim, dat voor menschen van groote waarde zou zijn, mee naar de diepte, in tegenstelling van de vernietigde vliegtuigen, die op het land vallen.

In hoeverre in de wateren rondom Engeland met deze groote duikbooten gewerkt wordt, weten we niet. Tegen deze booten echter, hebben de Engelschen hun duizenden kleine snelle booten gebouwd. Volgens hun verklaringen toch kunnen zij deze booten volgen bij hun vaart onder water, met ingetrokken periscoop.

Door de groote masse, die zich onder water voortbeweegt, moet een lichte golfbeweging aan de oppervlakte zichtbaar zijn. De toekomst moet leeren in hoeverre de Engelschen met dit hun verdedigingsmiddel, dat wij onlangs uitvoerig beschreven, succes zullen hebben.

Ten slotte heeft men gekregen de handelsduikbooten, die zelfs 2000 ton groot zijn. Het eigenlijke doel van de duikbooten, n.l. het snel onder water onttrekken aan een aanvaller schijnt bij de groote booten niet bereikt. Volgens kapitein P. Konig van de „Deutschland," moet de boot alvorens te duiken eerst dwarszeesch worden gelegd; water innemen en koplast geven. Eenmaal onder, moet te veel water worden uitgepompt, voor er gevaren kan worden.

Tegenover snelvarende torpedojagers is zoo'n duikboot aan de oppervlakte dan ook verloren.

Een verdere stap in de richting van de ontwikkeling der duikbooten vormt de draadlooze telegraphie, waarmede zij aan de oppervlakte van het water zich in verbinding kunnen stellen met hun basis en ook onderling kunnen seinen. De kleine duikbooten uit het begin van den oorlog, waaromtrent men nog geen andere dan manoeuvre-ervaringen had, hebben zich dus snel ontwikkeld en vormen het wapen, waarmede Duitschland den wilden en niets ontzienden strijd gaat aanbinden.

Met angst en ongerustheid wordt deze afschuwelijke strijd tegemoed gezien. Of Duitschland de macht zal hebben zijn bedreiging ten uitvoer te brengen kan niemand zeggen. 18 Februari was het twee jaar geleden, dat de wateren rondom Engeland tot oorlogsgebied werden verklaard en dat de strijd tegen de handelsschepen een aanvang nam, hetgeen gepaard ging met het plotseling verschijnen der duikbooten op 1000 zeemijlen van haar basis.

Wat zij tot nu toe in dien strijd bereikt hebben, heeft niet het gewenschte resultaat gebracht. De groote munitie-transporten heeft Duitschland niet kunnen beletten, evenmin is de verbindingslijn, waarlangs Engeland zijn millioenen soldaten, wapenen en munitie naar Frankrijk brengt, verbroken. De bewering in „Der Tag" van 19 Maart 1914, na een maand duikbootenoorlog, bij het bespreken der resultaten; dat de handelsoorlog niet op het oogenblik maar op den langen duur berekend was en dat ongetwijfeld bereikt zou worden, is na 2 jaar niet bewaarheid.

Volgens de Liverpoolsche reedersvereeniging heeft Engeland in 27 maanden verloren 12 procent van zijn schepen en 11 procent van zijn 16 millioen ton bruto inhoud der stoomschepen. Duitschland verkondigt, — dit is echter niet na te gaan — dat het in den oorlog pas 26 duikbooten verloren heeft. In de laatste maand is het aantal getorpedeerde handelsschepen wel op onrustbarende wijze toegenomen en gaat ver over de 200. Wat deze maand brengen zal, nu niets meer ontzien wordt, vervult ieder met angst voor de toekomst. De duikboot, een uitvinding, waarop eens de wetenschap zoo trots was, zal thans heel wat onschuldige slachtoffers eischen, mogelijk zonder dat de wensch, van dezen verschrikkelijksten aller oorlogen in vervulling gaat.

DE OORLOG.

Amerika is zich duchtig aan 't wapenen, maar wat er nu eigenlijk gebeuren gaat, weten we nog niet. Geld is er genoeg, ze zien daar op geen paar milliard meer of minder.

Intusschen beginnen de Duitschgezinden zich al leelijk te roeren. In Chester, Pensylvanië, 15 Mijl van Philadelphia, is de Edystone ammunitie-fabriek letterlijk in de lucht gevlogen. Van de 300 menschen werden 112 personen gedood en 121 zwaar verwond. Meerderen van deze laatste zullen aan hunne wonden bezwijken. Het is onbegrijpelijk, dat nog ± 70 menschen ongedeerd bleven, want de geheele fabriek werd totaal uit elkander geslagen en de getroffen slachtoffers zijn onherkenbaar verminkt. De arrestaties zijn legio en de stemming tegen de Duitschgezinden is zeer heftig.

In Zuid en Midden Amerika werkt het voorbeeld der Ver. Staten zeer aanstekelijk. Cuba heeft Duitschland reeds den oorlog verklaard. Brazilië staat op het punt dit ook te doen, evenals Chili en Argentinië. In Peru hadden ook anti-Duitsche betoogingen plaats. In Panama is men op alles voorbereid. De lichten worden 's avonds niet ontstoken en geen enkel schip mag dichter dan 2 Mijl het Kanaal naderen. De zwaarste kanonnen werden bij de sluizen geplaatst.

Duitsche onderzeeërs werden reeds in de nabijheid van Amerikaansche havens geseind, men denkt, dat Mexico hen tot basis strekt. De houding dezer republiek wekt wantrouwen. Een leger van 4000 man trekt op naar de Amerikaansche grenzen, oogenschijnlijk tegen Villa, maar men vreest, dat een inval in de grensprovincies van Amerika wordt beoogd. De Ver. Staten zullen vooreerst het eigen terrein hebben te beveiligen tegen complotten, aanslagen, en verraad van den kant van Mexico, alvorens zij groote kracht naar buiten zullen kunnen ontwikkelen. Maar de moreele, financieele en materieele steun aan de Verbondenen is reeds zeer groot, al blijft het persoonlijk optreden met leger en vloot aan de zijde der Verbondenen dan vooreerst nog wat uit.

De Engelschen hebben een groote slag van gewichtige beteekenis geleverd tusschen Arras en Lens. Het gevecht duurde twee dagen. Aan gevangenen alleen verloren de Duitschers meer dan 11,000 man, alsmede 100 kanonnen van groot en klein kaliber.

De frontlijn der Verbondenen maakte hier nog altijd een leelijken bocht en die is recht getrokken, waarbij de Vimyhoogte en andere mooie strategische punten hun in handen vielen.

De Franschen hebben weer mooie vorderingen gemaakt tusschen de Oise en de Aisne. Zeer methodisch wordt bij dit offensief te werk gegaan, terwijl de samenwerking van Franschen en Engelschen buitengewoon groot is.

De Belgen sloten zich ook al aan bij deze algemeene activiteit, maar hadden nog weinig succes.

Ook op andere gedeelten van het front wordt dapper gevochten, zoodat de fameuze Hindenburglinie wel eens heel gauw doorgebroken kan zijn.

St. Quentin, het weerstandspunt, gaat in vlammen op en werd door de Duitschers verlaten. Dezen schijnen vast besloten geen enkel stuk van Frankrijk ongeschonden terug te geven aan de Franschen. Zien zij, dat ze een of ander punt niet kunnen houden, dan wordt alles plat gebrand of vernield. De vooruitgang der Verbondenen moet nog sneller gaan om een algeheele verwoesting van Noord-Frankrijk en later ook van België te voorkomen.

In het Zuiden werken de Russen en Engelschen mooi samen. Turkije zit heel leelijk in 't nauw en wordt van alle kanten geslagen. In Azië is het al grootendeels veroverd en in Europa komen de vijandelijke troepen steeds dichter bij.

Van Rusland zelf weinig nieuws. Ze zitten daar met de gebakken peren en schijnen niet goed te weten, wat er mee te doen.

Berichten uit de Kolonie.

Voor de Nieuwe Kerk.

De Dames CATHARINA ELLIS, MARIA CRISTINA BADARACCO en EMILIA MARIA VAN DER VEEN ZEPPENFELDT hebben het prijzenswaardig plan opgevat een *Tombola* te houden ten bate van den bouw der Nieuwe Kerk op San Mateo.

Verleden week kwamen deze Jongedames Monseigneur VUYLSTEKE verrassen met haar voorstel. Z. D. H. prees het initiatief der Dames, en wenschte Haar alle succes.

Deze week mochten de Dames op haar request het vereischte verlof van den Edelgrootachtbaren Heer Procureur generaal ontvangen.

Donderdagmorgen zijn zij daarop onmiddellijk aan het werk getogen om de 1000 loten te verkoopen, en aan de welwillendgezinde Burgerij prijzen te vragen voor de Tombola.

Zeer mooie handwerkjes en schilderstukken, alsmede eenige fraaie fantasie-artikelen kwamen reeds in.

Het belooft een mooie tombola te worden, welke getuigenis zal afleggen van den grooten geestdrift, welke algemeen heerscht om den verderen afbouw der nieuwe kerk zoo krachtig mogelijk te bespoedigen.

Duizend loten verkoopen en voor vijfhonderd prijzen zorgen is een heel werk.

Maar de Dames rekenen vast op een edelen wedstrijd in grootmoedigheid, nu het zulk een hoogst nuttig en noodig werk geldt als de stichting van een nieuwe parochie en een nieuwe kerk.

Dat allen, die een of ander aardig voorwerp over hebben, het bestemmen voor de Tombola, opdat de vijfhonderd prijzen werkelijk ook opwekken tot het nemen van een of meer loten.

Onder de reeds ingekomen prijzen zijn kostbare stukken, die alleen reeds de moeite waard zijn om te verloten. Alle prijzen kunnen niet even mooi zijn, maar wel zal er groote verscheidenheid wezen in de vijfhonderd artikelen, die als *Souvenir van de Nieuwe Kerk* onder de duizend lotnemers worden verloot.

Eenieder zal toch gaarne zulk een souvenir bezitten, als bewijs dat bij een steentje heeft bijgedragen voor den bouw der kerk. Dat men bij tijds zorge voor het nemen van een lot. Duizend loten zijn gauw verkocht.

Maar ook trouw geholpen om de vijfhonderd prijzen beschikbaar te stellen!

Als die prijzen gekocht moeten worden is de aardigheid er af. Koopen kan eenieder ze zelf ook. Doch de tombola stelt eenieder in de gelegenheid om goed te doen en een aardigheid bij te dragen.

Zoek eens een aardigheidje op en stuur het aan de Dames of aan Monseigneur.

Het is later ook een mooie voldoening, als men op de tentoonstelling der tombola zijn geschenken terug vindt en onder de mooiste prijzen ziet gerangschikt.

Weest zuinig met voedingsartikelen!

Nu Amerika ook in den Europeeschen oorlog is gewikkeld en de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat het scheepvaartverkeer tusschen Amerika en Curaçao gebrekkiger wordt, is het van het grootste belang, dat er wordt gezorgd, dat er hier op het eiland geen schaarschte komt aan levensmiddelen.

De H.E.G. Heer Gouverneur heeft daarom Z.D.H. den Bisschop verzocht door de Heeren Pastoors de bevolking te laten aansporen om zuinig te zijn met den oogst, dien ze dit jaar hebben verkregen en vooral hun voorraad mais niet te verknoeien of te verkoopen.

Voorzorgen.

Woensdagmorgen heeft de H.E.G. Heer Gouvernemen eenige voorname Kooplieden bij zich ontboden n. m. de Heeren: JULIUS PENHA, MORRIS CURIEL, G. A. WINKEL, C. [illegible] de Lima, ARTURO MYERSTON, JACOB CARDOZE en JOZEPH ELLIS.

Het doel dezer conferentie was om te onderzoeken, of op het oogenblik voldoende levensmiddelen op het eiland aanwezig zijn, en de noodige voorzorgen te treffen om ook in de toekomst gebrek aan eetwaren te voorkomen.

De Gouverneur droeg genoemde Heeren dit onderzoek op en verzocht hun *telegrafisch* nieuwe bestellingen te willen doen. Mochten de onkosten te hoog loopen, dan zal het Gouvernement bereid bevonden worden te helpen.

De Bevolking kan dus gerust zijn en moet zich maar niet storen aan de vele praatjes over het wegblijven van schepen, het niet versturen van meel etc.

Vooralsnog bestaat er geen gevaar, dat Curaçao gebrek zal lijden, dank de tijdige voorzorgen.

De Gouverneur mocht op zijn telegram aan Hr. Ms, Gezant te Washington het geruststellend antwoord ontvangen, dat in Amerika niet gedacht wordt aan een uitvoerverbod.

Als de Curaçaosche Kooplieden hun waren nu ook maar niet hooger [illegible] dan noodig is, het is toch al erg genoeg.

Officiëele berichten.

Tot leden van den Geneeskundigen Raad, onder voorzitterschap van den Stadsgeneesheer, zijn voor den tijd van één jaar benoemd de volgende heeren: H. A. de Casseres en H. Ferguson, geneeskundigen, P. Vierhout, millitair opotheker 2de klasse, en Mr. W. Ch. de la Try Ellis, tijd. lid van het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao, als leden, en de heeren J. H. M. Ellis en M. C. Henriquez, officieren van gezondheid 2de klasse, en C. A. Zeppenfeldt, gepensionneerd gouvernementsgeneeskundige, als plaatsvervangende leden.

Voor den duur van twee jaren zijn benoemd tot president en tijd. president-plaatsvervanger van den krijgsraad in deze kolonie, onderscheidenlijk de heeren Mr. C. S. Gorsira lid, en Mr. W. Ch. de la Try Ellis, tijd. lid van het Hof van Justitie in deze kolonie.

Aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht op Saba E. H. Simmons is tot herstel van gezondheid drie maanden verlof verleend, en de heer F. A. Simmons is tijdelijk belast met de waarneming van diens functiën.

De wd. gouvernements-geneeskundige op Saba C. J. Polak is belast met de verdere opleiding van vroedvrouwen op Saba.

Aan den bode bij de Curaçaosche Bank alhier N. Helburg is om gewichtige redenen een maand verlof verleend, en G. Helburg is tijdelijk als zoodanig aangesteld.

Aan den onderwijzer 2de klasse op St. Martin N. G., W. H. Buncamper, hoofd der openbare school te Koolbaai, is tot verder herstel van gezondheid twee maanden verlofs verlenging verleend.

Aan den heer A. C. Wathey is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als lid van de commissie van aanslag in de grond- en gebruiksbelasting op St. Martin N. G., en de heer J. J. Wathey is als zoodanig benoemd.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Clemencia Jandroep. Dorothea Chacuto Leback, Petronillia Sillé.

Aangeteekend stuk: Salomon Ramirez.

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Febr. 1917.

Kantoren.		Ingelegd	Teruggehaald
Willemstad		f 5.714.34	f 10.463.64
2e district	Curaçao	13	29 —
3e „	Curaçao	——	——
4e „	Curaçao	15	——
5e „	Curaçao	129	——
Oranjestad	Aruba	174—	1.016.85
8e „	Aruba	——	——
Kralendijk	Bonaire	1.147.85	438,58
Rincon	Bonaire	114.17½	——
Philipsburg StMartin		645.82	35.75
Oranjestad St Eust.		83.25	362 —
Bottom	Saba	848	——
Windwardside	Saba	69	——
Totaal		f 8,947.93½	f 12.345,82

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Maart zijn

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	32	Aruba	34
Bonaire	33	Bonaire	34
La Vela de Coro	10	Bov ellanden	1
Maracaibo	19	Cumana	1
Mayagues P.R.	1	Guanta	1
Pto. Cabello	9	La Guaira	1
Rio Hacha	1	La Vela de Coro	10
San Juan	6	Maracaibo	15
Sto Domingo	1	Pampatar	1
		Pto. Cabello	10
		Rio Hacha	2
		San Juan	2
		Sto Domingo	2
totaal	112	totaal	114

In de maand Maart had de zeilvaart een heel gewoon verloop. De communicatie met Pto. Cabello ontwikkelt zich standvastig. Onze schooners brengen daarheen voedsel voor de stoom-fabrieken. Konden ze bij terugkomst geen levensmiddelen meebrengen voor onze Kolonie? Wie weet wat er van den dienst der Red D Line komt, nu V. S. ook aan den oorlog in Europa gaan deel nemen. Dan is alle verbinding met Holland en America verbroken en vanwaar dan 't noodige betrekken om in 't leven te blijven.

QUARANTAINE-VERORDENING.

Eindverslag van den Kolonialen Raad.

Ofschoon aan het voornaamste bezwaar van de meerderheid der Afdeelingen tegen het Ontwerp, namelijk de delegatie van hoofdzaken, door het Bestuur niet is tegemoet gekomen, wenschten die leden toch hunne medewerking aan het tot stand komen der verordening niet te ontzeggen, maar sloegen zij den volgenden middelweg voor, waardoor den geregelden gang van zaken wordt gewaarborgd en aan het bezwaar van delegatie toch [illegible] gekomen.

Zij stelden [illegible], evenals dat voor artikel 7 — en wel bij het laatste lid van dat artikel — is geschied. ook voor de artikelen 11, 14, 15 en 16 een termijn te bepalen, binnen welken het te nemen Besluit door eene Koloniale verordening moet worden vervangen. Dien termijn, alsook den termijn bepaald in het aangehaalde artikel 7, wenschte men op een jaar gesteld te zien.

Tot toelichting van dit voorstel werd aangevoerd, dat het wel waar moge zijn, dat in de Nederlandsche wetten op het stuk van bestrijding van besmettelijke ziekten het voornamste aan uitvoeringsmaatregelen wordt overgelaten, maar dat men de toestanden in het Moederland niet mag vergelijken met de onze. Waar in Nederland zelfs de uitvoeringsmaatregelen over verschillende schijven moeten loopen, door verschillende handen gaan, zal hier echter — vooral nu afschaffing van Geneeskundigen Raad in het voornemen ligt — zoo goed als alles moeten worden overgelaten aan de inzichten van één man, den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst. Het spreekt van zelf, dat waar er bij de uitvoeringsmaatregelen ook andere belangen dan zuiver hygiënische betrokken zullen zijn, regeling bij Besluit dus geene aanbeveling verdient.

Naar aanleiding van de door het Bestuur aan den Raad overgelegde ontwerpen van de besluiten, welke de Gouverneur voornemens is ter uitvoering van de verordening uit te vaardigen, veroorloofden verscheidene leden zich de vrijheid de volgende opmerkingen te maken, die zij aan ernstige overweging aanbevalen.

Ad art. 1 van het besluit ter uitvoering van art. 11.

letter a. Niet alleen in het geval van overbrenging naar een ziekenhuis diende hier te zijn voorzien, maar in het algemeen van overbrenging naar den wal b. v. naar de woning van den zieke.

letter b. In het belang van den handel is het bepaald zeer gewenscht, dat het gezondheidsonderzoek worde ingesteld ook wanneer des nachts lading gelost of ingenomen moet worden. Men moet hier niet alleen op aard of toestand van de lading, maar ook op het belang van den handel en de scheepvaart bij spoedige lossing en lading letten. Een van de voornaamste aantrekkelijkheden van de haven van Curaçao voor de groote scheepvaart is, dat er hier zoo gemakkelijk en met zoo weinig tijdverlies zoo des daags als des nachts gelost en geladen kan worden. De te nemen maatregelen mogen hierin geene verandering brengen.

Ad het besluit ter uitvoering van art. 14.

Men wees er op, dat van het jaar 1862 of 1863 af Curaçao gelukkig bespaard is gebleven van epidemieën van besmettelijke ziekten. Wel zijn er in dat tijdsverloop nu en dan enkele gevallen van gele koorts en een heel enkel geval van pokken voorgekomen, maar die betrof dan gewoonlijk van buitenaf aangebrachte gevallen. Wat de gele koorts betreft, heeft men die, na den vooruitgang, die de wetenschap op het gebied van de overbrenging dier ziekte niet zoo heel lang geleden gemaakt heeft, zoo goed als geheel onder de knie.

Dat de Kolonie in dit opzicht zoo gelukkig is geweest, terwijl in naburige landen bepaalde epidemieën heerschten, [illegible] vooral toe aan de doeltreffende quarantaine-maatregelen, die er werden genomen. Deze leden konden daarom de vrees niet onderdrukken, dat nu, op het voetspoor van andere landen ongetwijfeld, de hand gaat worden gelicht met afzonderingsmaatregelen ten aanzien van opvarenden van besmette schepen, Curaçao er bij epidemieën in de buurt veel slechter voor zal staan dan tot dusverre.

De bepaling, dat de opvarenden van besmette schepen (schepen van klasse A) niet allen aan afzondering behoeven te worden onderworpen, maar ook slechts onder waarneming, buiten afzondering, kunnen worden gehouden, schept, volgens de leden aan het woord, een groot gevaar voor de Kolonie. Vooral had men hierbij op het oog de Curuçaosche bemanning van de schepen, die op de eilanden der Kolonie varen. Worden die menschen tot het vrije verkeer toegelaten, zelfs onder verplichting om zich dagelijks bij den geneeskundige ter waarneming aan te melden, dan is het tien tegen een, dat zij dit zullen doen zoolang zij zich gezond gevoelen, maar bij het minste ziekteverschijnsel, uit vrees van dan afgezonderd of naar eene ziekeninrichting gezonden te worden, zich uit de voeten zullen trachten te maken, b. v. door naar buiten te gaan. Voor men hen dan kan opsporen, hebben zij de besmetting misschien reeds op anderen overgebracht en wordt Curaçao besmet verklaard.

Dat het drinkwater aan boord der schepen, als het verdacht wordt besmet te zijn, onschadelijk wordt gemaakt, moest zeer zeker een zeer goede maatregelen worden geacht. Maar de bijvoeging, dat het dan door goed drinkwater wordt vervangen, kon den indruk verwekken, dat ook deze vervanging opkosten van het Gouvernement zal geschieden. Het ware eenvoudiger en duidelijker slechts voor te schrijven de onschadelijkmaking van drinkwater en eetwaren, die verdacht zijn.

Ad art. 2 van het besluit ter uitvoering van art. 17.

Het kwam voor, dat vrijstellingen van belasting beter op hare plaats waren in de verordening. Gevraagd werd of er niet nog meer stukken in de termen vielen van vrijstelling van het zegelrecht.

Artikelen.

Art. 9. Nogmaals werd door eenige leden aangedrongen op het opnemen van de agenten en consignatarissen onder de in dit artikel genoemde personen, die zich aan boord mogen begeven.

Art. 23 en *24.* Verscheidene leden hadden principieel bezwaar tegen het bedreigen van een algemeene straf van zoo groote zwaarte als in deze artikelen, is opgenomen tegen zeer verschillende misdrijven.

Zij zouden zich er in dit geval niet langer tegen verzetten, daar zulks ook in Nederland gebruikelijk is.

Bij de strafbepalingen werd de opmerking gemaakt, dat tegen alle personen, die door overtreding van de bepalingen dezer verordening of der daarop gegronde besluiten den openbaren gezondheidstoestand in gevaar brengen, straffen zijn bedreigd, behalve tegen den handelenden geneeskundige, die meer dan ieder ander in de gelegenheid is hetzij opzettelijk hetzij enkel door nalatigheid of onverschilligheid het besmettingsgevaar te doen ontstaan.

Ofschoon men in het algemeen wel mag verwachten, dat de ambtenaren van den geneeskundigen dienst naar plicht en geweten hun taak zullen vervullen, eischt, meende men, het groote belang, dat voor de geheele bevolking hierbij in het spel is, eene uitdrukkelijke strafbepaling.

Enkele leden konden de noodzakelijkheid van een uitdrukkelijke strafbepaling als bovenbedoeld niet inzien, daar men anders tegen alle ambtenaren bij plichtverzaking straffen moest bepalen.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Febr. 1917.

	Geboorten.				Overleden		Aangegeven. Levenl.		
	M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	H.
Aruba	11	9	14	6	9	1	0	0	3
Bonaire	6	5	7	4	4	6	0	1	1
St. Martin N.G.	1	0	1	0	1	1	0	0	0
St. Eustatius	2	3	2	3	0	2	0	0	0
Saba	2	4	4	2	1	0	0	0	1
Totaal:	22	21	28	15	15	10	0	1	5

Nederland.

Toen onlangs een zevental Nederlandsche handelsschepen door een duikboot werden getorpedeerd, werd spoedig vanwege het Duitsche gezantschap in den Haag een verklaring openbaar gemaakt, leedwezen betuigend over het gebeurde en de oorzaak daarvan toeschrijvend aan een ongelukkig toeval samenwerkend met omstandigheden, die buiten de macht van Duitschland lagen.

Thans is ook in den Duitschen Rijksdag aan zulk een leedwezen uitdrukking gegeven.

De Staatssecretaris van Buitenlandsche Zaken Zimmermann verzekerde in aansluiting bij het door een der afgevaardigden gesprokene, dat de regeering het feit betreurde, en dat niets was nagelaten, om het te verhinderen, zoodat in geen geval de keizerlijke regeering schuld treft.

Bovendien blijkt de regeering te Berlijn genegen aan de onze een aanbieding te doen, om het geleden verlies eenigermate — althans wat de behoefte aan scheepsruimte betreft — te vergoeden.

De Heer ZIMERMMAN heeft in de Rijksdag de volgende woorden gesproken.

„Schiffer heeft zijn leedwezen betuigd omtrent het gebeurde met de Nederlandsche schepen. Ik sluit mij aan bij die betuiging. Van onze zijde is niets nagelaten om het te verhinderen, in geen geval treft de keizerlijke regeering schuld.

De Nederlandsche reeders wenschten begrijpelijkerwijze, dat hunne schepen uit Engelsche havens wegkwamen. Men had hun eerst den 10den Februari in uitzicht gesteld, als wanneer zij met volledige zekerheid konden uitvaren. Zij waren toen echter vermoedelijk nog niet reisvaardig. Toen werden hun de data 22sten Februari en 17 Maart aangegeven met de uitdrukkelijke aanwijzing, dat op den eerstgenoemden dag slechts betrekkelijke, op den 17den Maart echter positieve veiligheid werd beloofd. Van betrekkelijke veiligheid moest sprake zijn, omdat het bevel om de Nederlandsche schepen te laten passeeren de duikbooten, daar zij onderweg waren, misschien niet zou bereiken. De marine deed, toen de Nederlandsche reeders niettegenstaande herhaalde aanmaning, toch besloten, dat de schepen den 22ste Februari zouden vertrekken, al het mogelijke om het bevel aan alle onderzeeërs te doen toekomen. Dat schijnt feitelijk niet gelukt te zijn. Er is echter nog geen officiëel rapport ontvangen omtrent het gebeurde, dat naar het schijnt aan een Duitschen onderzeër moet worden toegeschreven. Ik kan niet anders dan nogmaals mijn leedwezen te kennen geven, dat de Nederlandsche handelsmarine deze kostbare schepen heeft verloren. Het gebeurde is een bewijs hoe gevaarlijk het bevaren van het versperde gebied is.

Ik uit nogmaals den wensch, dat de neutrale scheepvaart de vaart zal staken en de schepen opleggen. Zij zouden daarmede hare belangen dienen en er krachtig toe bijdragen, dat het gewenschte doel, de vrijheid der zeeën, spoedig wordt bereikt."

Ministerwisseling.

Minister VAN GIJN is afgetreden en oud-minister TREUB in diens plaats gekomen.

Loop der Bevolking in Nederland over 1915.

Aan de statistiek van den loop der bevolking in Nederland over 1915, die het Centraal Bureau voor de Statistiek in het 236e nummer zijner Bijdragen heeft uitgegeven, wordt het volgende ontleend:

Op het einde van 1915 telde ons land 6.449.318 inwoners, waarvan 49.66 pct. mannen en 50.34 pct. vrouwen.

Buitenland.

Is zijn rede, nog onlangs in het Hongaarsche Huis van afgevaardigden gehouden, heeft de Hongaarsche minister president Tisza ook een van de vraagstukken aangeroerd, die nu reeds bij de besprekingen over den vrede en straks vooral bij de vredes-onderhandelingen zelf een zeer belangrijke en ingrijpende rol spelen zullen, de kwestie van de Oostenrijk-Hongaarsche nationaliteiten.

Wij hebben gewacht, tot wij een uitvoeriger verslag van Tiza's rede in handen hadden, om nader op deze zoo belangrijke en actueele kwestie terug te komen. Na een volledig verslag van die rede voor ons ligt, willen wij dit vraagstuk, waarbij de houding van Oostenrijk-Hongarije ten opzichte van den vrede zoo nauw in betrekking staat, iets uitvoeriger bespreken.

Zooals men zich herinneren zal, hebben de geallieerden, in hun antwoord van 10 Januari op de nota van Wilson, onder de daarin opgegeven voorwaarden, waarop zij alleen tot vredes-onderhandelingen zich bereid verklaarden, een eisch gesteld, die, wanneer hij in al zijn scherpte zou worden doorgevoerd, gelijk zou staan met een algeheele verbrokkeling en verdeeling van de Donaumonarchie. Door de geallieerden werd immers o.m. als oorlogsdoeleinde aangegeven — om ons tot de meest-duidelijk-sprekende formule te beperken — de „bevrijding" van de Italianen, de Slaven, de Roemenen, de Tsjechen en Slovaken van de „vreemde overheersching". Hetgeen, wanneer de „bevrijding" consequent zou worden doorgevoerd, — en dat zal waarschijnlijk toch wel in de bedoeling gelegen hebben, — met een totale vernietiging van de Donaumonarchie overeen zou komen.

Geen wonder, dat men van Oostenrijk-Hongaarsche zijde tegen deze „vredes"-voorwaarden der geallieerden in scherp verzet kwam. En dat te meer, omdat een dergelijke eisch tot „bevrijding" van de nationaliteiten der Donaumonarchie o.m. uitging van Engelend en Frankrijk die ten opzicht van het nationaliteitenvraagstuk zelf zich zoo dikwijls bezondigd hebben en bezondigen.

In zijn rede wees graaf Tisza dan ook allereerst op deze laatste omstandigheid. Hij zou zich echter, gelijk hij zeide, niet te zeer in het dankbare thema verdiepen, welk zedelijk recht Rusland en Engeland zouden kunnen bezitten om in het kader van een vredes-program het nationaliteiten beginsel zoo naar voren te brengen.

Wanneer de entente aan dezen, zonder eenig zedelijk recht gestelden, gewelddadigen eisch in al zijn uitgebreidheid vast zou houden, dan zou Oostenrijk-Hongarije ook gedwongen zijn om den strijd tot het uiterste toe vol te houden. Het zou dan immers gaan om zijn bestaan en zelfbehoud en ten slotte ook om het bestaan en het behoud van Europa, daar de verbrokkeling van de Donau-monarchie de oorzaak van nieuwe oorlogen en van een nieuwen wereldstrijd zou worden.

Terecht wees Tisza er immers ook verder op, dat van een algeheele doorvoering van het nationaliteiten princiep in Oostenrijk-Hongarije geen sprake wezen kan. Door de vorming van nationale staten kan dat beginsel slechts dáár onbeperkt worden doorgevoerd, waar afzonderlijke naties binnen scherp afgelijnde ethnografische grenzen in compacte massa's op een gebied leven, dat geschikt is tot een staat gevormd te worden.

In zulke landen echter, — en dat is het geval met de Donaumonarchie, — waar verschillende volksstammen en naties gemengd leven, is het onmogelijk, dat iedere volksstam een nationale stam vormt. Daar kan slechts een staat gevormd worden zonder nationaal karakter, of wel dat volk drukt den staat het nationale tempel op, dat door aantal of zedelijk overzicht overheerscht.

Het streven dus van de geallierden om de Oostenrijk-Hongaarsche nationaliteiten te „bevrijden" is van te voren reeds als onmogelijk uitvoerbaar te beschouwen. Of, als men toch met geweld zou pogen het door te voeren, dan zou daardoor de kiem van nieuwen strijd en nieuwe verdeeldheid met al de dreigende gevolgen voor Europa gegeven zijn.

In zijn vredes boodschap aan den Amerikaanschen senaat drong president Wilson dan ook terecht aan op een toepassing van het nationaliteiten-beginsel in meer beperkten vorm. „Men moet, zoo zeide hij, voor elke nationaliteit de zekerheid scheppen van leven, van godsdienst en van individueele en sociale ontwikkeling"

Maar, gelijk Tisza in zijn rede opmerkte, wordt het nationaliteiten beginsel in dien vorm in de Donau monarchie reeds toegepast. „Ik geloof, zoo merkte hij op, dat die eisch van president Wilson nergens in zulke mate verwezenlijkt wordt als in de beide staten der monarchie. Ik geloof, dat op de door een bonte mengeling van volkeren en naties bewoonde gebieden in het Zuid-Oosten van Europa de eisch van vrije outwikkeling der volkeren niet vollediger verwezenlijkt worden kan dan dit door het bestaan en de heerschappij van de Oostenrijk-Hongaarsche monarchie gewaarborgd wordt.

„Wij zijn het, ging Tisza nog door, volkomen eens met de door den president der Vereenigde Staten geëischte voorwaarden. Wij zullen er ook naar streven, dat dit beginsel verwerkelijkt wordt in de gebieden, die in onze onmiddellijke nabijheid gelegen zijn"....

Zoo heeft de entente dus de meest stellige toezegging, dat het nationaliteiten-beginsel in Oostenrijk-Hongarije, zoover het mogelijkerwijze kan worden toegepast, ook doorgevoerd zal worden, geheel in overeenstemming met de redelijke en te verwezenlijken omschrijving die de Amerikaansche president van dat beginsel gaf.

Lag het dus, ongedacht, in de bedoeling van de entente om de geëischte „bevrijding" van de nationaliteiten der Donau-monarchie van de „vreemde heerschappij" binnen deze redelijke grenzen te houden, — de eisch zou dan echter wel zeer ongelukkig geformuleerd zijn, — dan zou de vredes-boodschap van Wilson haar nu een gunstige gelegenheid bieden, om dit nader aan te geven. Daardoor zou dan een belangrijk stap tot toenadering en tot vrede gedaan worden, daar de Donau-monarchie zulk een toepassing van het nationaliteiten-princiep volkomen wil aanvaarden en alreeds in toepassing heeft gebracht.

Blijft de entente echter aan haar, op geen zedelijk recht steunenden, onuitvoerbaren en voor Europa gevaarlijken eisch in zijn volle scherpte volhouden, dan is Oostenrijk-Hongarije wel gedwongen om, gelijk wij reeds zeiden, den harden strijd om het bestaan en het welzijn van Europa tot het einde vol te houden.

Zoo vormden het nationaliteiten vraagstuk en de opvatting, die de entente zich daarvan maakt, dus een brandend vraagstuk voor den vrede. Blijft een nadere toelichting van de geallieerden, waardoor hun eisch ten opzichte van het nationaliteiten-vraagstuk gematigd wordt en binnen redelijke grenzen wordt teruggebracht, uit, dan blijft de gestelde „vredes"-voorwaarde tot bevrijding van de Oostenrijk-Hongaarsche nationaliteiten het groote struikelblok voor den vrede.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van den 1sten Sept. 1915 t/m den 28sten Februari 1916 onder Nos. **6498 O,** t/m **5454 P,** zal plaats hebben op *Donderdag* den 19en April a.s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 14en April 1917.

De Voorzitter,

4 C. S. GORSIRA.

A. N. V.
Groep Ned. Antillen.

Ouders of voogden, die geldelijken steun wenschen te ontvangen ten behoeve van hun kinderen of pupillen om te gemoet te komen in de kosten voor vak-opleiding in Nederland, of die wenschen dat hun kinderen of pupillen meer uitgebreid onderwijs zullen genieten op een bevoegde school in de Willemstad, worden verzocht voor 1 Juli e.k. hiervan schriftelijke opgave te doen aan het Groepsbestuur.

Bij deze opgave te vermelden welk onderwijs gewenscht wordt, of de aanvraag geldt voor een meisje of een jongen, alsmede den ouderdom van het kind.

Curaçao, April 1917.

Bekendmaking.

De Voogdijraad op Curaçao vestigt de aandacht van het publiek op de artikelen 17 en 83 en op de slotbepaling van het Koninklijk Besluit van 25 April 1916, Nr. 108 (P. B. 1916, Nr. 27) tot nadere wijziging en aanvulling van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao.

Artikel 17 luidt gedeeltelijk als volgt:

„Artikel 338a. De vader van een natuurlijk kind, dat niet door hem erkend is, is verpligt, door eene uitkeering, in het onderhoud en de opvoeding van het kind gedurende de minderjarigheid te voorzien.

Artikel 338f. Hij, die ingevolge artikel 338a tot uitkeering is verpligt, is tevens gehouden, aan de moeder van het kind te vergoeden de kosten van hare bevalling en van haar onderhoud gedurende de eerste zes weken na hare bevalling, door den regter naar billijkheid te begrooten, met in acht neming van het plaatselijk gebruik. Deze verpligting bestaat ook, indien het kind niet levend ter wereld komt."

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij den Secretaris, Fort Amsterdam.

De Voorzitter van den Voogdijraad,

D. I. QUERIDO.

De Secretaris,

3—3 *H. FORBES SCHOTBORGH.*

HAVEN-NIEUWS
VAN 7 APRIL — 21 APRIL.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Fr Hendrik	P Koningstein	2 April	Pto Barrios	13 April	New York
Maracaibo 1	P W Johnson	13 „	New York	13 „	Maracaibo
Adonis	C Pater	12 „	New York	13 „	New York
Merida	A Johanson	8 „	Pto Cabello	9 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	13 „	Maracaibo	13 „	Maracaibo
Philadelphia	G W Goodman	11 „	New York	12 „	La Guayra
Maracaibo	P W Johnson	19 „	Maracaibo	19 „	New York
Philadelphia	G W Goodman	18 „	La Guayra	18 „	New York
Merida	A Johanson	18 „	Maracaibo	19 „	Maracaibo
Commewijne	N A de Boer	20 „	Paramaribo	20 „	New York
Zulia	S S Morris	21 „	New-York	21 „	Maracaibo
Manuel Calvo	J Siza	23 April	Colón	23 April	Barcelona

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Themis	7 April	Maracaibo	*Carmelita*	7 April	Maracaibo
Nereida H	8 „	Pto Cabello	*Hirondelle H*	7 „	Maracaibo
Silfide H	8 „	Pto Cabello	*Sirena H*	7 „	Maracaibo
M Leoncita B	9 „	Aruba	*Gaviota*	7 „	Pto Cabello
Rita Otilia	10 „	Velade Coro	*Carmelita*	7 „	Maracaibo
Rosamaria	12 „	Aruba	*Estelle H*	12 „	Isl Barlovento
Vesta H	12 „	Bonaire	*Maria Leoncita*	10 „	Aruba
			Gacela H	11 „	Maracaibo
			Lady	11 „	Aruba
			Percy C	11 „	S J de P Rico
			Electra	12 „	Maracaibo
			Rita Otilia	12 „	Vela de Coro
			Mano de Dios	13 „	Maracaibo
			Abcona H	13 „	Manzanillo
			Arminta	14 „	S J de Pto Rico
			Electra H	13 „	Maracaibo
			Victoria V	13 „	Vela de coro

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Maart 1917 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	Inhoud in M^3.			Inhoud in M^3.		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Maart	112	13,780	12,781	26	117,382	74,321
Vorige maanden.	211	35.133	31.804	56	325.904	200.722
Totaal.	323	48,913	44,585	82	443,286	274.953

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij